

Monumentnummer*: 514531

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 juni 2000
Kadaster deel/nr 82941/11

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Apeldoorn Apeldoorn Gelderland

Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Van Huutstraat	1 A	A		7311 AG	Apeldoorn		
Van Huutstraat	1 B	B		7311 AG	Apeldoorn		
Van Huutstraat	1 C	C		7311 AG	Apeldoorn		
Kerklaan	21			7311 AA	Apeldoorn		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Apeldoorn	AA			1202

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige SCHOOL, gelegen aan de zuidwestzijde van de Kerklaan. De school met rechts naastgelegen hoofdonderwijzerswoning (Kerklaan 23) maakt deel uit van de randbebouwing langs het Oranjepark. De eerste steen van deze Koningin Wilheminaschool, een 'christelijke school voor L. & M.U.L.O.', is gelegd op 30 april 1904 en de school is in gebruik genomen op 2 september van dat jaar. Opdrachtgever was de Vereniging tot Stichting en Instandhouding van de Christelijke Scholen voor L. en U.L.O. te Apeldoorn. Het pand, ontworpen door de Apeldoornse architect J.A. Wijn, is gebouwd in een overgangsstijl die sterke invloeden vertoont van de sobere art nouveau, maar ook elementen van de neorenaissance in zich draagt.

In 1931 zijn de oude gymnastiekzaal en de kleedkamers links achter afgebroken en vervangen door een nieuwe grotere zaal met nieuwe kleedkamers. In 1933 werd de lokalenvleugel rechtsachter verlengd en werd in het interieur een nieuwe trap aangebracht in de buurt van deze uitbreiding. In 1940 is deze trap weer verwijderd en zijn aan de achterzijde van het gebouw twee bouwdelen toegevoegd. Tevens is toen de fietsenberging op het achterterrein in grootte verdubbeld. Alle ontwerpen zijn vervaardigd door de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

architecten J.G. en P.K. Mensink uit Apeldoorn.

De school is niet meer als zodanig in gebruik. Nu is er een opleidingscentrum in gevestigd en ten behoeve daarvan zijn in het interieur de nodige wijzigingen doorgevoerd.

Omschrijving

Het in kruisverband gemetselde, bakstenen pand is opgetrokken op samengestelde plattegrond. Het gebouw bestaat uit een vleugel aan de Kerklaan van twee bouwlagen onder een schilddak, evenwijdig aan de weg (A). Rechts achter staat haaks daarop een vleugel van eveneens twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak (B), naar achteren verlengd in 1933. Achter vleugel B staat een bouwdeel van één bouwlaag onder een L-vormig zadeldak, dat dateert uit 1940 (C). Rechts achter vleugel A staat een van oorsprong éénlaags bouwdeel, dat later is verhoogd (D). Hierachter staat een éénlaags plat afgedekt bouwdeel (E) en daarachter een anderhalf laags eveneens plat afgedekt bouwdeel waarin een gymnastiekzaal is ondergebracht (F), beide uit 1931. Op de scheiding tussen bouwdeel B en F staat nog een éénlaags plat afgedekt gebouw uit 1940 (G). Tenzij anders vermeld worden de gevels afgesloten met een houten bakgoot op geprofileerde klossen.

De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL bevat een middenrisaliet, eindigend in een topgevel met steekkap. De gevel heeft een uitgemetselde gepleisterde plint, met een waterslaglijst van geglazuurde bakstenen. De gevel bevat speklagen ter hoogte van en zich voortzettend in de onder- en geprofileerde bovendorpels van de vensters. Links en rechts van het risaliet bevinden zich op zowel de begane grond als de verdieping twee meerruits stolpvensters met 4-ruits bovenlicht boven een kalf met tandlijst. Onder de vensters op de begane grond bevindt zich een verdiept veld met dichtgezet lichtrooster, onder de vensters op de verdieping een verdiept veld met drie segmentboognissen met in de middelste nis een eveneens dichtgezet lichtrooster. De rondbogen hebben gepleisterde aanzetstukken. Boven de vensters op de verdieping bevinden zich drie segmentbogen met gepleisterde aanzetstukken en verdiepte boogvelden. De muurdam geheel rechts en links naast het risaliet bevat op zowel de begane grond als de verdieping een dichtgezet ventilatierooster met gepleisterde onder- en bovenzijde.

Het risaliet bevat op de begane grond een portiek waarin de hoofdentree zich bevindt. De portiek is overwelfd met een tongewelf evenwijdig aan de weg. De vloer van de portiek is vervaardigd van terrazzo: donkergrijs met daarin lichte grijze velden omzoomd met drie randen van gele en rode steentjes met op de hoeken een bloemmotief. De portiek heeft een hardstenen, uitgemetselde plint, met een waterslaglijst van geglazuurde bakstenen. De linker en rechter wand van de portiek bevatten verdiept gelegen velden, waarvan de onderzijde is afgezet met geglazuurde bakstenen. Het linker veld bevat een natuurstenen plaat met inscriptie: 'de eerste steen / gelegd / door den leerling / der 1e klasse / jacob emil / van / hoogstraten / den / 30 april 1904'. De entree bestaat uit een houten stolpdeur met glaspaneel achter siersmeedwerk en een 3-ruits half rond bovenlicht bezet met gebrandschilderd glas-in-lood uit 1952, gesigneerd Jaap Pronk en (Eduard) Van Bommel van het gelijknamige Atelier te Haarlem. Het raam stelt, tegen de achtergrond van een boven zee opkomende zon, een zaaier voor tussen de jaartallen 1902 en 1952 met onder zijn voeten de bijbel (?) met op een band de spreuk ' 't is God, die de wasdom geeft'. De portiek wordt afgesloten met een geprofileerde rondboog met waterslaglijst van groen geglazuurde baksteen. Boven de portiek een verdiept veld, afgezet met een rand van groen geglazuurde baksteen met gepleisterde hoekstukken, met een tegeltableau met opschrift 'Koningin / Wilhelmina / School'. De tekst is omzoomd met een bessenrank en twee witte bloemen. De verdieping van het risaliet heeft een meerruits stolpvensters met 4-ruits bovenlicht boven een kalf met tandlijst, ontlast door een korfboog met waterslaglijst van groen geglazuurde baksteen. Het boogveld bevat een tegeltableau, voorstellende op een achtergrond van bladerranken met pruimen of appels en -bloesem een opengeslagen bijbel met op het linker blad de tekst 'spr: 19' en op het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rechter blad 'vers 2'. Het risaliet wordt afgesloten met een topgevel met op de uiteinden en de top een overhoeks geplaatste pinakel, uitgevoerd in oranje verblendsteen, met een vermoedelijk houten bekroning en een natuurstenen basement. De gevel is afgezet met natuursteen. De geveltop bevat een getoogd, verdiept gelegen veld, omzoomd met een rand van groen geglaazuurde baksteen en bezet met een tegeltableau met opschrift 'Christelijke / school / voor / L. & M.U.L.O.'.

De LINKER ZIJGEVEL van bouwdeel A is blind. Het oorspronkelijke deel van de linker zijgevel van bouwdeel D bevat een driezijdige erker met in alle vlakken een enkelruits schuifvenster met 3-ruits bovenlicht. De vensters worden ontlast door een steens segmentboog met gepleisterde sluitsteen en boogveld met siermetselwerk. De linker zijgevel van bouwdeel F bevat later toegevoegde meerruits gietijzeren vensters. De linker zijgevel van bouwdeel G heeft onder een viertal enkelruits vensters en daarboven een 3-ruits venster, alle ontlast door een steens strek.

De ACHTERGEVELS van de diverse bouwdelen bevatten over het algemeen gewijzigde vensters en toegangen, deels later toegevoegd. De vensters in de achtergevel van bouwdeel C hebben zware, geprofileerde, gepleisterde boven- en onderdorpels. De vensters worden ontlast door een steens segmentboog met gepleisterde sluitsteen en boogveld bezet met siermetselwerk.

De RECHTER ZIJGEVEL van bouwdeel B bevat geheel links ter hoogte van het erachter gelegen trapbordes een meerruits schuifvenster met meerruits bovenlicht, beide deels met getoogde roedeverdeling en bezet met geel en helder kathedraalglas. Rechts daarvan bevat de gevel vier traveeën met telkens twee vensterassen en een travee met vier vensterassen. De traveeën hebben op zowel de begane grond als de verdieping twee vensters met gewijzigde indeling. DE vensters hebben zware, geprofileerde, gepleisterde boven- en onderdorpels. De vensters worden ontlast door een steens segmentboog met gepleisterde sluitsteen en boogveld bezet met siermetselwerk.

In het INTERIEUR bevinden zich restanten van gestucte plafonds met omstucte balken op geprofileerde consoles. Bovendien terrazzovloeren en een trap met terrazzo treden en smeedijzeren balusters.

Waardering

Voormalig SCHOOLGEBOUW uit 1904 in overgangsarchitectuur met invloeden van art nouveau en neorenaissance.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en - vooral wat betreft het exterieur - vrij gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een school in overgangsarchitectuur met ornamentiek beïnvloed door de art nouveau en de neorenaissance. Het pand valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten, zoals het geavanceerde materiaalgebruik en de rijke ornamentiek in voornamelijk de voorgevel. Karakteristiek is onder meer de middenrisaliet. Er is sprake van een ensemblewaarde als onderdeel van de villawijk de Parken en in combinatie met de naastgelegen directeurswoning.
- Van architectuurhistorische waarde door de aanwezigheid van een gebrandschilderd glas-in-lood venster van het Haarlemse Atelier Pronk en Van Bommel (1924-1958).
- Van stedenbouwkundige waarde door de situering aan de zuidrand van het Oranjepark, gedomineerd door rijk geornamenteerde villa's. De Kerklaan bezit nog een in vrij gave staat bewaard bestand aan historische huizen, die tezamen met de vele particuliere en openbare groenelementen een aantrekkelijk, waardevol straatbeeld vormen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het pand is gebouwd als Christelijke school voor de kinderen van de nieuwe en kapitaalkrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale villa's in ruim opgezette romantisch aangelegde villawijken. De Parken behoort tot de grootste en oudste villawijken van dit type in ons land en de aanleg droeg er toe bij dat het aanzien van het dorp en de sociale gelaagdheid van haar bevolking sterk veranderde.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw